

Weg bij big tech

Voor de NLUUG, mei 2025
Door Cambionn (cambionn.nl)

Big Tech, why not?

- Machtsmisbruik
  - Monopoly zorgt voor eenzijdige beslissingen, ook in open projecten (bijv. Chromium).
  - Lobbying voor politieke invloed.
  - En (politieke) invloed die gebruik maakt van de afhankelijkheid.
  - Commerciële bedrijven willen verdienen, niet per se verbeteren.

- Lineair verband tussen Big Tech SNS en maatschappelijke problemen.
  - Verhoogde depressie, zelfmoordpogingen en zelfmoord onder tieners en jongeren.
  - Polarisatie van de maatschappij.
  - Verspreiding en normalisatie feitelijke onjuistheden.
  - Verkorte aandachtsspanne.
  - Bekijk [The Social Dilemma](#) en [VPRO's Tegenlicht "Error 404: het internet in crisis"](#).

Maar boeit het ze niet?

- Nee, niet echt...
  - Activiteit → ads zien → \$\$\$
  - Dus:
    - Verslavend maken!
    - En hoe meer data, hoe beter ze iets kunnen bouwen wat je vasthoud.
    - Maar dat is vaak niet de “saai” genuanceerde waarheid.
- En nee, **niemand** is immuun
  - Ook niet als je weet hoe het werkt.
  - Zelfs de makers zelf niet.

Buiten social media

Vastzetten in een ecosysteem.

- Lure in
- Zet vast
- Enshitification & afhankelijkheidsmisbruik

Open software:

- Chromium → Manifest V3.
- RCS → enkelzijdige toevoegingen.
- AOSP → Play Integrity API.

Hoe dan zonder?

Het is geen alles of niks. Elk beetje helpt!

FOSS of niet?

- Alles FOSS *kan*, maar meestal niet praktisch.
- Vaak mix van FOSS en proprietary.

Mijn aanraders 🦊: <https://gitlab.com/cambionn-random/altlist>

- Veel meer lijsten/opties.

Begin simpel, wat kan je zelf?

- MS Office → **LibreOffice**
- Gmail/Outlook → Proton Mail, **VPS met mailserver**
- Chrome → **LibreWolf**
- Android → **GrapheneOS, Linux**
- OneDrive → **NextCloud**, TransIP Stack, Proton Drive
- Password in browser → 1Password, **Bitwarden**, Proton Pass, **Keepass**

En natuurlijk:

- Windows/MacOS → **Linux**

What about the socials?

- Socials zijn niks zonder gebruikers...
- Wees dan niet deel van het probleem.

FOMO?

No need!

Belangrijke dingen komen wel! Maar pas wanneer nodig...

- Durf of kan je toch niet? Doe dan beide!

Mensen overhalen?

- Wees lief.
- Heb wat beleid.
- Wees niet boos op de mensen.

Maar... veel daarvan kost geld!

Je betaald altijd.

- Met data, met alle zojuist genoemde issues.
- Of met wat anders?

Support je software!

- Geld.
- Werk.
  - Niet enkel programmeren, maar ook testen, vertalen en bedrijfsvoering.
- Spread the word!
  - Je hebt geen audience nodig (maar het helpt wel 😊)
  - Mond tot mond reclame is de meest effectieve reclame die er is!

Maar de F in FOSS!

“Free as in freedom”

- Vrijheid dus, niet gratis.

Alles kost geld!

Altijd? Echt altijd?

- Ja, eigenlijk wel ja.
- Alles kost geld, niks is gratis.

Wie betaald FOSS dan?

- Donaties
- Bedrijven
- Betaalde side-projects en diensten

Uitgezonderd hobby projecten.

- Maar als die groeien...

IT'S
FREE

Hoe zit het dan met bedrijven

- “Dat kan je nooit beveiligen“
- “Dat werkt niet”/“is inefficiënt”.
- “Dat werkt niet met wat onze klanten gebruiken”.

Maar het enige punt dat echt klopt:

- Maar dat is geen ecosysteem!

Dus:

- Bepaalde kennis en kunde nodig.
- FOSS is geen kostenbesparing, maar kostenverplaatsing.

Maar:

- Met het huidige geopolitieke klimaat, wil je dat uitbesteden aan Big Tech?
- Goed selling-point: geen US-dependency, eigen kennis.

Bedrijven zijn trendsetters en normaliseerders!
Des te groter, des te meer zo.

“Als die het doen, dan moet het wel goed zijn.”
~ Jan modaal en andere bedrijven

Vragen?

Afkortingen

- SNS = Social Networking Service
- RCS = open chat protocol ter vervanging van SMS
- AOSP = Android Open Source Project, de open source basis van Android
- FOSS = Free Open Source Software

Extra links

- <https://www.privacyguides.org>
Wel gerespecteerde website met privacy-vriendelijke softwareadviezen.
- <https://european-alternatives.eu/>
Website met Europese alternatieven voor big tech diensten
- https://gathering.tweakers.net/forum/list_messages/1704541
Langlopend topic op het Tweakers forum met veel verschillende input omtrent persoonlijke privacy.
- <https://grapheneos.org/faq>
  - Bevat naast OS-specifieke info ook veel goede info over security & privacy op mobiele apparaten en netwerken.
- <https://www.bitsoffreedom.nl/>
Nederlandse organisatie die vecht voor privacy en een vrij internet.